Gegevensbeschermingsautoriteit

Charter van de Inspectiedienst

versie 1.6. (november 2025)

Historiek van de versies

Versie 1.6	November 2025	Wijziging van punten 3.1.c) en 4.2.b) en toevoeging van de laatste paragraaf van punten 6.1.c) en 6.2.c)
Versie 1.5	December 2024	Wijziging van punt 2.3, toevoeging van de punten 2.4 en 4.2.e), wijziging van punt 7.
Versie 1.4	Juni 2024	Aanpassing van de laatste paragraaf van punt 1.1.; toevoeging van de laatste paragraaf van punt 2.1.; vervanging van punt 2.3.; toevoeging van de laatste paragraaf van punt 3.2.c; aanpassing van punt 4.2.c; aanpassing van punt 5.2.d; toevoeging van een link in punt 7.
Versie 1.3	September 2023	Aanpassing van de vijfde paragraaf van punt 1.2. en de eerste paragraaf van punt 5.2.d.
Versie 1.2	Januari 2023	Aanpassing van de laatste paragraaf van punt 4.2.c.
Versie 1.1	Augustus 2022	Toevoeging van punt 4.2.d. en kleine wijzigingen in het document.
Versie 1.0	Augustus 2021	Publicatie van de eerste versie van het Charter van de Inspectiedienst.

Historiek van de versies **2**
Inleiding **4**
Doel van dit charter **6**
1. Wat is de Inspectiedienst? **7**
1.1. Wat zijn de opdrachten van de Inspectiedienst? 7
1.2. Hoe is de Inspectiedienst samengesteld? 7
1.3. Wat is het legitimatiebewijs? 8
2. Controle van de uitvoering van de verwerking **9**
2.1. Wat is het doel van een onderzoek dat door de Inspectiedienst wordt uitgevoerd? 9
2.2. Wie kan door de Inspectiedienst worden gecontacteerd en gecontroleerd? 9
2.3. Wanneer wordt besloten tot een controle door de Inspectiedienst? 9
2.4. Wat is de rol van de Inspectiedienst als een melding van een klokkenluider wordt ontvangen? 10
3. De bevoegdheden en verplichtingen van de inspecteurs **11**
3.1. Wat zijn de bevoegdheden van de inspecteurs? 11
a. De voornaamste bevoegdheden 11
b. Bevoegdheid om voorlopige maatregelen te nemen 12
c. De andere bevoegdheden 12
3.2. Wat zijn de verplichtingen van de inspecteurs? 13
a. Verplichting om over het legitimatiebewijs te beschikken 13
b. Verplichting tot geheimhouding van het onderzoek 14
c. Verplichting tot onafhankelijkheid 14
d. Verplichting om geen geloofwaardige fictieve identiteit te gebruiken 14
4. De rechten en plichten van de gecontroleerde en gecontacteerde organisaties/personen **14**
4.1. Wat zijn mijn rechten als gecontroleerde organisatie/persoon? 15
a. Kan ik worden geïnformeerd over het onderwerp van het onderzoek? 15
b. Kan ik het onderzoek van de Inspectiedienst weigeren? 15
c. Kan ik weigeren bepaalde informatie te verstrekken (bijv. door het beroepsgeheim aan te voeren)? 16
d. Kan ik mij door een raadsman laten bijstaan? 16
e. Kan ik vragen om te worden gehoord in het kader van een controle door de Inspectiedienst? 16
f. Kan ik de inspecteur contacteren die belast is met het dossier? 17
g. Kan ik toegang krijgen tot de documenten van de klacht? 17
4.2. Wat zijn mijn rechten en plichten als klager of gecontacteerde organisatie/persoon? 17
a. Kan ik niet reageren op de Inspectiedienst? 17
b. Kan ik als klager contact opnemen met de Inspectiedienst? 18
c. Kan ik als klager vragen om anoniem te blijven? 18
d. Als mijn klacht aan de Inspectiedienst wordt doorgegeven, wordt er dan systematisch een onderzoek geopend? 19
e. Kan ik als klokkenluider een anonieme melding doen? 20
5. De gevolgen van een onderzoek **21**
5.1. Het inspectieverslag 21
5.2. Wat zijn de mogelijke gevolgen van een inspectieprocedure? 21
a. De overdracht van het dossier aan de voorzitter van de Geschillenkamer 21
b. De overdracht van het dossier aan het parket 22
c. De overdracht van het dossier aan een gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat 22
d. De seponering van het dossier 22
6. De beginselen van goed gedrag **23**
6.1. Beginselen die van toepassing zijn op de inspecteurs 23
a. Naleven van het evenredigheids- en noodzakelijkheidsbeginsel 23
b. Zich professioneel, neutraal en beleefd gedragen 23
c. Met toewijding handelen 23
6.2. Gedrag dat tijdens het onderzoek van de respondenten wordt verwacht 23
a. Te goeder trouw antwoorden op de door de inspecteurs gestelde vragen en samenwerken met de inspecteurs 23
b. De gevraagde documenten en uitleg binnen een redelijke termijn verstrekken 24
c. Een neutrale, professionele en beleefde houding aannemen tijdens de inspectie 24
7. Toepasselijke wetgeving en nuttige links **25**

Inleiding

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) is een onafhankelijk orgaan dat erop toeziet dat de grondbeginselen van de bescherming van persoonsgegevens correct worden nageleefd. De GBA is opgericht door het federale parlement bij wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (WOG) en is met ingang van 25 mei 2018 de opvolger van de voormalige Privacycommissie.

Na een overgangsperiode legden de leden van het nieuwe Directiecomité op 24 april 2019 de eed af en kon de GBA effectief volledig opstarten.

De GBA is samengesteld uit 5 directies en een Directiecomité. Een van de grote verschillen met de Privacycommissie is met name dat er ook een zogenaamde handhavende poot bestaat, waar zowel de Inspectiedienst als de Geschillenkamer deel van uitmaken. De Inspectiedienst is “het onderzoeksorgaan van de Gegevensbeschermingsautoriteit”. Dit betekent dat hij belast is met het onderzoek van klachten over en ernstige aanwijzingen van inbreuken op de wetgeving inzake persoonsgegevens.

In een snel veranderende wereld en maatschappij wil de GBA: "Leiden naar een digitale wereld waar privacy een realiteit is voor iedereen.” De massale verwerking van persoonsgegevens in de digitale tijd van vandaag lijkt ons niet alleen afhankelijk, maar ook bewust te hebben gemaakt. Wij stellen vast dat die trend naar meer bescherming overal ter wereld ontstaat, en dat wet- en regelgeving wordt aangenomen waarvoor Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (AVG) al dan niet expliciet model heeft gestaan.

Om de GBA bij bovenvermelde visie te helpen, werd een strategisch plan opgesteld dat voor de periode 2019-2025 de leidraad zal vormen voor de GBA als autoriteit, maar ook voor de verschillende directies waaronder dus de Inspectiedienst. Meer gedetailleerde informatie is in dit strategisch plan te vinden, dat beschikbaar is via de webpagina https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/de-autoriteit/visie-missie.
De Inspectiedienst wenst hieronder alvast de missies van de GBA in herinnering te brengen:

- Burgers beschermen en een cultuuromslag realiseren door:
    - hun recht op privacy te beschermen
    - respectvolle innovatie te stimuleren
    - strategisch samen te werken met partners.

- De GBA verbindt zich tegenover burgers, private en publieke actoren ertoe om te:
    - informeren en bemiddelen
    - interpreteren en adviseren
    - gidsen en toezicht uit te oefenen
    - onderzoeken en te controleren
    - consistente rechtspraak op te bouwen en daadkrachtig op te treden.

Doel van dit charter

Dit charter heeft niet de bedoeling om de WOG en de verschillende wettelijke bepalingen die erin vermeld staan, te vervangen. Bovendien mag er ook niet van uitgegaan worden dat dit charter gedetailleerd alle aspecten van een inspectie en van de inspectiedienst zelf beschrijft.

Deze tekst wenst wel het grote publiek en iedereen die in aanraking komt met de Inspectiedienst te informeren over het concrete verloop van een inspectie en de verschillende mogelijke onderzoekshandelingen van de Inspectiedienst, en de verdere gevolgen ervan.

De vervelling van een in hoofdzaak adviserende (Privacy)commissie naar een sanctionerende autoriteit vergt zowel intern (voor het personeel) als extern (voor bv. verwerkingsverantwoordelijken) een grote cultuuromslag.

De bedoeling van het charter is dan ook ervoor te zorgen dat een concrete inspectie correct verloopt voor alle betrokken partijen en dat deze laatsten weten welke de bevoegdheden en mogelijkheden zijn (en niet zijn) van de inspecteurs, maar ook dat de personen die te maken krijgen met de Inspectiedienst weten wat er van hen verwacht mag worden.

Om deze redenen zal dit charter in alle transparantie gepubliceerd worden op de website van de GBA.

Naast zijn algemene inspectieopdracht heeft de Inspectiedienst ook nog een specifieke auditopdracht. Dit aspect komt niet naar voren in de wet van 3 december 2017, maar volgt rechtstreeks uit Europese wetgeving. Gelet op de specificiteit van deze opdracht zal dit charter hierover niets vermelden. Belangrijk is echter wel te wijzen op het feit dat deze audits een belangrijke werklast met zich meebrengen en de Inspectiedienst dus in dat verband zijn werkingsmiddelen dient te verdelen tussen inspecties en audits. Hier volstaat het te wijzen op het verschil van aanpak tussen een inspectie en een audit. Een audit moet immers gezien worden als een controle en tegelijk een coaching/sensibilisering, door pijnpunten in een proces bloot te leggen, en dit (belangrijk) in samenspraak met de concrete verwerkingsverantwoordelijke. Een audit is dus in feite (kort door de bocht) een iets zachtere benadering dan een inspectie.

Tot slotte wenst de Inspectiedienst te wijzen op het feit dat dit charter evolutief van aard is, afhankelijk van onder meer de verdere ontwikkeling van de dienst en het gebruik van de verscheidene onderzoeksmogelijkheden. Om deze reden zal de tekst ook werken met een versiebeheer, zodat het voor iedereen duidelijk is of er al dan niet een update is geweest.

1. Wat is de Inspectiedienst?

1.1. Wat zijn de opdrachten van de Inspectiedienst?

De WOG bepaalt de algemene opdracht van de GBA als “het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens. Diezelfde wet omschrijft verder de Inspectiedienst vrij summier als “het onderzoeksorgaan van de Gegevensbeschermingsautoriteit”.

Concreet betekent dit dat de Inspectiedienst belast is met het onderzoeken van klachten over en aanwijzingen van inbreuken op de Europese en Belgische wetgeving inzake persoonsgegevens[1], waaronder de AVG, de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (WVG - Privacywet) en meer specifieke wetgeving zoals bijvoorbeeld de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (de Camerawet).

1.2. Hoe is de Inspectiedienst samengesteld?

De Inspectiedienst wordt geleid door de inspecteur-generaal en is samengesteld uit inspecteurs. Hij wordt (beperkt) administratief ondersteund door een secretariaat.

Een multidisciplinaire aanpak staat voorop, wat maakt dat de inspecteurs verschillende profielen hebben. De Inspectiedienst bestaat dan ook uit juristen, auditors en experts informatieveiligheid. De bedoeling is immers dat zij dossiers niet alleen vanuit een juridische invalshoek benaderen, maar ruimer gaan en ook technische, organisatorische... aspecten meenemen in de beoordeling van de concrete thema’s die zij moeten behandelen.

Bovendien hebben verschillende inspecteurs ook bijvoorbeeld een eerdere ervaring als DPO, wat de behandeling van dossiers in de praktijk alleen maar ten goede komt. Deze oefening is geïnspireerd door het eerder geciteerde Strategisch Plan, waarin onder meer het volgende staat: “*Het ontwikkelen als Inspectiedienst van een voldragen en objectieve onderzoeksmethodologie, die rekening zal houden met de juridische en technische realiteit, en niet louter theoretisch blijft in haar aanpak*

De Inspectiedienst oefent zijn inspecties op een planmatige, professionele, efficiënte en discrete wijze uit en beschikt hierbij over een uitgebreid arsenaal aan onderzoeksmogelijkheden, die verderop in de tekst aan bod komen.

[1] Sinds 2023 is de Inspectiedienst belast met het ontvangen en analyseren van meldingen van klokkenluiders in het kader van de wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van klokkenluiders binnen een juridische entiteit in de private sector.

Het is belangrijk hier reeds te vermelden dat de Inspectiedienst zich niet noodzakelijk dient te beperken tot een "in scope" behandeling van een klacht, maar desgewenst kan beslissen om een volledig onderzoek alsook een substantiële controle uit te voeren op de naleving van de toepasselijke regelgeving, waaronder de AVG (zie arrest 2022/AR/723 van 14 juni 2023 van het Marktenhof). Dit sluit tevens naadloos aan bij het Strategisch Plan, waarin onder meer het volgende is geschreven: "*Het voeren van inspecties is geen doel op zich, maar heeft heel concreet volgende intenties:*

- *om de Geschillenkamer te ondersteunen met het oog op een kwalitatieve behandeling van geschillen;*
- *om verantwoordelijken te ondersteunen in de richting van een betere naleving en begrip van de bestaande regelgeving; en*
- *om bepaalde praktijken/knelpunten/... vast te stellen en indien nodig structureel aan te kaarten.*

In dat verband zal de Inspectiedienst dikwijls de rol en het functioneren van de functionaris voor gegevensbescherming onderzoeken omdat die dixit het Strategisch Plan "*een bondgenoot, een ambassadeur [is] om de missie van de GBA op het terrein (mee) waar te helpen maken*". De Inspectiedienst en ruimer de GBA zien deze functionaris een sleutelrol binnen de AVG vervullen.

Andere topics die ook regelmatig mee aan bod komen zijn de privacyverklaring van de verwerkingsverantwoordelijken en hun cookiebeleid, en dit met het oog op het verhogen van de transparantie.

1.3. Wat is het legitimatiebewijs?

De inspecteur wordt apart als medewerker van de GBA vermeld omdat hij niet alleen een specifieke eed dient af te leggen (voordat hij inspecteur is), maar ook omdat hij bij de uitvoering van zijn opdrachten moet beschikken over een legitimatiebewijs van het ambt van inspecteur.

Het Directiecomité heeft het model van dit legitimatiebewijs vastgelegd en het model is vervolgens ook gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Meer informatie is te vinden via de webpagina https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/legitimatiebewijs.pdf.

Zowel de inspecteur-generaal als de inspecteurs zijn verplicht om hun legitimatiebewijs te tonen bij de uitvoering van hun opdrachten, bijvoorbeeld bij een bezoek ter plaatse of als er een verhoor dient te worden afgenomen. De WOG spreekt echter enkel over het "tonen" van de kaart.

In de praktijk is er al discussie geweest of het legitimatiebewijs ook door de betrokkene mag gekopieerd worden. De Inspectiedienst is hier echter duidelijk over: het tonen van het bewijs is een wettelijke verplichting en bevordert onder meer de transparantie en het begrip van de werking van

de Inspectiedienst, maar gaat niet zover dat het bewijs ook mag worden gekopieerd (of gefotografeerd). In tegenstelling tot het louter tonen (wat op zich geen verwerking van persoonsgegevens is), is het kopiëren, fotograferen… van het bewijs wel degelijk een verwerking in de zin van de privacywetgeving.

2. Controle van de uitvoering van de verwerking

2.1. Wat is het doel van een onderzoek dat door de Inspectiedienst wordt uitgevoerd?

De Inspectiedienst moet erop toezien dat de verwerkingen in overeenstemming zijn met de toepasselijke wetgeving. Niet alleen moet worden nagegaan of de AVG wordt nageleefd, maar ook andere wetgevingen met betrekking tot de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens. Die andere wetgevingen zijn bijvoorbeeld:

- de WVG;
- de Camerawet.

Het is in deze context dat de Inspectiedienst kan beslissen om gelijkaardige klachten in één dossier samen te voegen. Dit is in het bijzonder het geval voor klachten tegen éénzelfde verwerkingsverantwoordelijke.

2.2. Wie kan door de Inspectiedienst worden gecontacteerd en gecontroleerd?

De Inspectiedienst kan iedere persoon en/of organisatie contacteren of controleren die volgens hem informatie en/of documenten kan verstrekken die nodig zijn in het kader van het onderzoek. Dit kan bijvoorbeeld de klager zijn om diens klacht beter te begrijpen, of derden, zoals leveranciers van software, om een beter zicht op de verwerking te krijgen.

De controles van de Inspectiedienst zijn altijd gericht op een of meerdere verwerkingen. In dat kader spelen de betrokken verwerkingsverantwoordelijke(n), verwerker(s), en functionaris(sen) voor gegevensverwerking een belangrijke rol. Aangezien de AVG en de nationale wetgeving die personen verschillende verplichtingen oplegt, moet de Inspectiedienst controleren of zij die verplichtingen naleven.

In het kader van zijn onderzoeken moet de Inspectiedienst er rekening mee houden dat de verjaringstermijn van de feiten vijf jaar is. Bovendien is de Inspectiedienst niet bevoegd om een onderzoek in te stellen naar gebeurtenissen die vóór 25 mei 2018 hebben plaatsgevonden en na die datum niet voortduren.

2.3. Wanneer wordt besloten tot een controle door de Inspectiedienst?

Er bestaan verschillende manieren om een onderzoek te laten opstarten door de Inspectiedienst,

onder andere:

- op initiatief van de Geschillenkamer
  - als er een klacht is waarvoor een onderzoek nodig is (bijvoorbeeld als de klacht niet duidelijk is of als er technische punten moeten worden opgehelderd), of
  - als een aanvullend onderzoek nodig is.
- op initiatief van de Inspectiedienst zelf:
  - als een klokkenluider op geldige wijze een melding doet die moet worden onderzocht (zie paragraaf 2.4 van dit Charter); of
  - als er aanwijzingen zijn van inbreuken op toepasselijke wetgeving (bv. de AVG, de Camerawet). Deze aanwijzingen kunnen worden overgemaakt door het Directiecomité, het Algemeen Secretariaat, de Eerstelijnsdienst of de Geschillenkamer, of
  - als ze een thematisch onderzoek wenst te voeren (bv. een thema dat als prioritair wordt beschouwd door het beheersplan of het strategisch plan van de GBA).
- op initiatief van een rechterlijke instantie of een administratieve toezichthouder.

Bijgevolg kan een onderzoek slechts plaatsvinden op basis van feiten of aanwijzingen van een inbreuk (zie met name punt 4.2.d. hieronder).

2.4. Wat is de rol van de Inspectiedienst als een melding van een klokkenluider wordt ontvangen?

Sinds 15 januari 2023 is de GBA aangewezen als de bevoegde autoriteit om meldingen van klokkenluiders te ontvangen in het kader van de wet van 28 november 2022. Deze meldingen worden door de Inspectiedienst rechtstreeks ontvangen en behandeld.
De Inspectiedienst zal de inhoud van de melding echter alleen onderzoeken als deze voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de melding heeft specifiek betrekking op (een) mogelijke inbreuk(en) op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens; en
- de melding is gericht tegen een entiteit die actief is in de private sector; en
- de persoon die de melding doet, handelt in een professionele hoedanigheid.

Een werknemer van bedrijf Y heeft bijvoorbeeld tijdens de uitoefening van zijn functie informatie verkregen over praktijken van zijn werkgever die de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens kunnen schenden. In deze context kan een werknemer, als hij dat wil, een rechtstreekse melding doen bij de GBA in zijn hoedanigheid van klokkenluider.

Voor meer informatie over de voorwaarden voor het indienen van een melding en over de rechtspositie van een klokkenluider kunt u de website van de GBA raadplegen.

Maar zelfs als een melding aan de hierboven genoemde voorwaarden voldoet, voert de Inspectiedienst niet systematisch een onderzoek uit.

De Inspectiedienst zal bijvoorbeeld geen onderzoek starten als:

- de melding niet wordt onderbouwd met bewijsmateriaal (documenten, e-mails, foto's, enig ander bewijs, enz.) waarmee een mogelijke inbreuk op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens kan worden vastgesteld; of
- de gerapporteerde inbreuken duidelijk van gering belang zijn en geen onderzoek vereisen; of
- de meldingen herhaaldelijk worden gedaan en geen belangrijke informatie geven over eerder gemelde inbreuken waarvoor de oorspronkelijke procedures zijn afgesloten.

3. De bevoegdheden en verplichtingen van de inspecteurs

3.1. Wat zijn de bevoegdheden van de inspecteurs?

De inspecteurs en de inspecteur-generaal van de Inspectiedienst hebben verschillende bevoegdheden om een onderzoek uit te voeren. Dit zijn uitgebreide bevoegdheden die zich niet enkel beperken tot een onderzoek op afstand vanuit de kantoren van de GBA. De belangrijkste bevoegdheden zijn de bevoegdheden die regelmatig worden gebruikt en/of die erg nuttig voor de onderzoeken zijn. Het gebruik van voorlopige maatregelen is eerder zeldzaam, maar is soms nodig om de belangen van de betrokkenen onmiddellijk te beschermen.

a. De voornaamste bevoegdheden

De bevoegdheid om online en/of ter plaatse informatie in te winnen wordt vaak gebruikt voor de analyse van websites van verwerkingsverantwoordelijken en/of verwerkers (bijvoorbeeld de analyse van de privacyverklaring of van de gebruikte niet-essentiële cookies). Vaak helpen de websites de Inspectiedienst om beter de context van de betrokken verwerkingen te begrijpen, omdat er vaak relevante informatie te vinden is over de contactgegevens, de structuur, de organisatie en de opdrachten van de betrokken verwerkingsverantwoordelijken en/of verwerkers. De Inspectiedienst raadpleegt bovendien regelmatig de Kruispuntbank van Ondernemingen, en indien nodig, het Rijksregister om de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker (beter) te kunnen identificeren. Soms moet de Inspectiedienst zich ter plaatse begeven, bijvoorbeeld om foto's te maken van de installatie van bewakingscamera's en/of om te controleren of bepaalde maatregelen die zijn genomen, worden nageleefd.

De bevoegdheid zich van alle nuttige inlichtingen en documenten te laten voorzien, wordt vaak gebruikt om na te gaan of een klacht gegrond is of niet. Tegelijkertijd laat het de verwerkingsverantwoordelijken en/of verwerkers toe uit te leggen en aan te tonen welke

maatregelen zijn genomen om de toepasselijke wetgeving na te leven.

De bevoegdheid om personen te ondervragen is nuttig om bepaalde aspecten van de antwoorden die door de betrokken verwerkingsverantwoordelijken en/of verwerkers schriftelijk zijn meegedeeld na te gaan, of om meerdere aanvullende vragen te stellen. Het verhoor vindt vaak plaats in de lokalen van de GBA, maar kan ook plaatsvinden in de lokalen van de ondervraagde persoon. Een verhoor wordt over het algemeen een paar dagen vooraf aangekondigd met een geschreven uitnodiging per post en/of per e-mail, maar dit is niet systematisch zo. In ieder geval ontvangt de ondervraagde persoon altijd vooraf en uiterlijk op de dag van het verhoor, informatie over zijn rechten en het onderwerp van het verhoor. Aan het einde van het verhoor krijgt hij het proces-verbaal van zijn verhoor te lezen. Na het verhoor wordt kosteloos een kopie van het definitieve proces-verbaal aan de ondervraagde persoon overhandigd.

b. Bevoegdheid om voorlopige maatregelen te nemen

De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen de voorlopige opschorting, beperking of bevriezing van de verwerking van gegevens die het voorwerp uitmaakt van een onderzoek bevelen indien dit noodzakelijk is voor het vermijden van een ernstig, onmiddellijk en moeilijk te herstellen nadeel. Het gaat om voorlopige maatregelen met een beperkte duur van drie maanden, verlengbaar met een nieuwe periode van hoogstens drie maanden. Tegen deze voorlopige maatregelen kan beroep worden ingesteld bij de Geschillenkamer binnen een termijn van 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing per aangetekende brief met ontvangstmelding.

In 2020 zijn er voorlopige maatregelen opgelegd aan een federale overheidsdienst[2] en een private vereniging. Ook is er in 2020 een samenwerkingsprotocol tussen DNS Belgium vzw en de GBA afgesloten om snel Belgische websites te kunnen blokkeren indien de omstandigheden dat vereisen. De tekst van dat protocol kan op de website van de GBA worden geraadpleegd : https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/samenwerkingsprotocol-tussen-dns-belgium-en-de-gegevensbeschermingsautoriteit.pdf.

c. De andere bevoegdheden

De bevoegdheid om toegang te krijgen tot de lokalen kan worden gebruikt wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs redenen hebben om aan te nemen dat een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van persoonsgegevens wordt gepleegd. Deze bevoegdheid stelt de Inspectiedienst in staat om te allen tijde de onderneming, de dienst, of enige andere plaats, te betreden voor een onderzoek ter plaatse om materiële vaststellingen te doen.

De bevoegdheid is onderworpen aan voorafgaande goedkeuring indien het gaat om:

- lokalen van een beroepsbeoefenaar die onderworpen zijn aan het beroepsgeheim en waarvoor een wettelijke regeling is voorzien (bijvoorbeeld het kantoor van een advocaat of

[2] De Inspectiedienst verwijst naar Beslissing ten gronde 82/2020 van 23 december 2020, beschikbaar op de website van de GBA.

arts), en;

- bewoonde ruimten.

De bevoegdheid om personen of abonnees van een elektronische communicatiedienst te identificeren (bijvoorbeeld een persoon die beschikt over een gsm-abonnement of internettoegang) kan worden gebruikt wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs die identificatie nodig vinden voor de uitvoering van hun opdracht. In de overgrote meerderheid van de gevallen is de identiteit van de betrokkenen echter bekend.

De bevoegdheid tot inbeslagneming en verzegeling kan worden gebruikt voor de duur van de opdracht van de inspecteur-generaal en de inspecteurs, en mag niet langer dan 72 uur duren. Van deze bevoegdheid wordt enkel gebruik gemaakt wanneer dit noodzakelijk is voor de opsporing, het onderzoek of het leveren van het bewijs van de inbreuken, of wanneer het gevaar bestaat dat met informaticasystemen de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken zullen worden gepleegd. Er is voorzien in bepaalde waarborgen zoals het opstellen van een proces-verbaal, het bijhouden van een register en de veilige bewaring van de in beslag genomen en/of verzegelde voorwerpen. Bovendien kan bij de Geschillenkamer beroep worden ingesteld tegen het gebruik van die bevoegdheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het proces-verbaal per aangetekende brief met ontvangstmelding.

De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen zich laten bijstaan door de politie op gemotiveerd verzoek. In de praktijk wordt deze bevoegdheid over het algemeen gebruikt in camera dossiers. De politiediensten zijn voor cameratoezicht namelijk het eerste aanspreekpunt. Gezien de lokale politie nauwer in contact staat met de klager en/of camerabeheerder kan zij meer informatie over de situatie verstrekken (bijvoorbeeld de locatie en het gezichtsveld van de camera('s), de verwerkingsverantwoordelijke, doeleinde(n) van de verwerkingen, bewaartermijnen van de beelden etc)[3] .

Indien de fysieke integriteit van de inspecteur-generaal en de inspecteurs dient te worden beschermd, kan de bevoegdheid om zich door politie te laten bijstaan eveneens gebruikt worden.

3.2. Wat zijn de verplichtingen van de inspecteurs?

a. Verplichting om over het legitimatiebewijs te beschikken

Bij de uitvoering van hun opdrachten moeten de inspecteur-generaal en de inspecteurs in het bezit zijn van het legitimatiebewijs (zie punt 1.3 hierboven), dat zij op verzoek onmiddellijk moeten voorleggen. Het model van het legitimatiebewijs is in het Belgisch Staatsblad van 15 januari 2019 bekendgemaakt. Met het legitimatiebewijs kan de Inspectiedienst op verzoek de identiteit en de

[3] Deze aanpak heeft reeds geresulteerd tot verschillende succesvolle onderzoeksdossiers, zonder dat de inspectiedienst zelf ter plaatse diende te komen. Dankzij deze samenwerkingen worden verplaatsingen in die dossiers overbodig en kan met een beperkte inzet van eigen middelen een maximaal resultaat worden behaald.

functie van de inspecteur-generaal en de inspecteurs aantonen.

b. Verplichting tot geheimhouding van het onderzoek

Behoudens wettelijke uitzondering is het onderzoek geheim tot het moment van de neerlegging van het verslag van de inspecteur-generaal bij de Geschillenkamer. Dit betekent in de praktijk dat in principe enkel de Inspectiedienst op de hoogte is van het verloop van een onderzoek. De geheimhouding van het onderzoek staat de Inspectiedienst uiteraard niet in de weg om personen te ondervragen en/of, indien nodig, te verhoren, en ze in kennis te stellen van het onderwerp van het onderzoek. Op het einde van het onderzoek stelt de Geschillenkamer de betrokkenen in de gelegenheid het dossier te raadplegen en te kopiëren, en hun rechten te verdedigen (door onder andere hun conclusies in te dienen en te vragen om te worden gehoord). Ten slotte neemt de Geschillenkamer een beslissing over het geschil.

c. Verplichting tot onafhankelijkheid

De verplichting tot onafhankelijkheid geldt niet alleen voor de inspecteurs, maar ook voor de leden van het Directiecomité van de GBA, de leden van het Kenniscentrum en de leden van de Geschillenkamer. Deze personen mogen direct noch indirect instructies krijgen of vragen binnen de grenzen van hun bevoegdheden. Het is hun bovendien verboden aanwezig te zijn bij een beraadslaging of beslissing over dossiers waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben of waarbij hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad een rechtstreeks persoonlijk belang hebben.

Bovendien treedt de Inspectiedienst strikt gescheiden op van de activiteiten die eigen zijn aan de Geschillenkamer.

d. Verplichting om geen geloofwaardige fictieve identiteit te gebruiken

Wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs toegang hebben tot informatie die via elektronische weg toegankelijk is voor het publiek en er kopieën van maken, mogen zij geen geloofwaardige fictieve identiteit aannemen. Zij mogen in dat geval ook geen fictieve documenten gebruiken of persoonlijk contact met een persoon hebben.

4. De rechten en plichten van de gecontroleerde en gecontacteerde organisaties/personen

U bent gecontacteerd door de Inspectiedienst en u stelt vast dat het onderwerp van het onderzoek betrekking heeft op uw activiteiten. Wees u ervan bewust dat u kunt worden gecontroleerd in uw hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke of verwerker. In alle gevallen heeft u als gecontroleerde persoon bepaalde rechten (zie hierna punt 4.1. van dit charter).

De Inspectiedienst kan u echter ook contacteren om informatie te krijgen in het kader van een lopend onderzoek dat niet specifiek betrekking heeft op uw activiteit. Zoals aangegeven in punt 2.2 van dit charter kan de Inspectiedienst iedere persoon en/of organisatie contacteren en ondervragen die volgens hem informatie en/of documenten kan verstrekken die nodig zijn in het kader van het onderzoek. Het kan gaan om de klager en om derden, zoals leveranciers van software enzovoort. In dat geval wordt u beschouwd als "gecontacteerde persoon" en heeft u andere rechten en plichten dan een gecontroleerde persoon (zie hierna punt 4.2 van dit charter).

4.1. Wat zijn mijn rechten als gecontroleerde organisatie/persoon?

a. Kan ik worden geïnformeerd over het onderwerp van het onderzoek?

In het kader van zijn onderzoeken moet de Inspectiedienst de gecontroleerde persoon, wanneer hij hem contacteert, inlichten over het doel van het onderzoek en over de toepasselijke wetgeving. De Inspectiedienst zal u hierover informeren wanneer u voor het eerst wordt gecontacteerd.

Dit betekent echter niet noodzakelijk dat u toegang krijgt tot alle informatie waarover de Inspectiedienst beschikt. Voor zover het onderzoek dat de Inspectiedienst voert geheim is, mogen bepaalde inlichtingen tijdens het onderzoek namelijk niet worden vrijgegeven (zie hierboven paragraaf 3.2.b. van dit charter).

In bepaalde omstandigheden en wanneer de Inspectiedienst optreedt naar aanleiding van een klacht, zal de naam van de klager u in principe worden meegedeeld als de klacht betrekking heeft op de uitoefening door de klager van een van zijn rechten uit hoofde van de AVG (bijv. het recht van toegang, het recht op verbetering van zijn gegevens, het recht op vergetelheid, enz.).

Toch kan het zijn dat in bepaalde omstandigheden de naam van de klager u niet zal worden meegedeeld. Bijvoorbeeld als de openbaarmaking ervan nadelige gevolgen voor de klager kan hebben en indien de mededeling niet noodzakelijk is voor het verloop van het onderzoek.

b. Kan ik het onderzoek van de Inspectiedienst weigeren?

Als gecontroleerde persoon moet u samenwerken met de Inspectiedienst. Dat betekent dat u niet kunt weigeren zich aan het onderzoek te onderwerpen.

U moet er zich ook van bewust zijn dat het belemmeren van de wettelijke verificatie- en controle-opdrachten van de GBA kan leiden tot administratieve sancties en in bepaalde omstandigheden ook tot strafrechtelijke sancties.
De Geschillenkamer was bijvoorbeeld van oordeel dat het niet reageren op een eerste bevel en het blijk geven van een reëel gebrek aan belangstelling voor de naleving van de AVG, een schending

uitmaakte van het beginsel van samenwerking[4].

c. Kan ik weigeren bepaalde informatie te verstrekken (bijv. door het beroepsgeheim aan te voeren)?

Voor zover iedere gecontroleerde persoon in het kader van het onderzoek verplicht is zijn medewerking aan de Inspectiedienst te verlenen, kunt u zich in principe niet beroepen op bepaalde geheimen zoals het zakengeheim om bepaalde documenten niet te verstrekken.

Toch is dit beginsel niet van toepassing op alle documenten. Gezien een aantal specifieke wetgevende bepalingen, kunt u zich immers op gemotiveerde wijze beroepen op bepaalde geheimen, zoals bijvoorbeeld het geheim betreffende de relatie tussen een advocaat en zijn cliënt of de adviezen van erkende bedrijfsjuristen.

Bovendien is de Inspectiedienst ook aan het medisch geheim gebonden wanneer bepaalde documenten worden opgevraagd. Bijgevolg kunt u er zich niet op beroepen om uw weigering om bepaalde documenten te verstrekken, te rechtvaardigen.

Ten slotte is het van belang erop te wijzen dat elke weigering om bepaalde documenten te verstrekken, gemotiveerd moet worden en slechts betrekking mag hebben op bepaalde welomschreven elementen; anders zou de Inspectiedienst een schending van de verplichting tot samenwerking kunnen vaststellen. Verder kan de Inspectiedienst de gecontroleerde persoon eveneens vragen een niet-vertrouwelijke versie te bezorgen van het(de) document(en) dat(die) de informatie bevat die door de gecontroleerde persoon als vertrouwelijk wordt beschouwd.

d. Kan ik mij door een raadsman laten bijstaan?

Als gecontroleerde persoon kunt u zich laten bijstaan door een raadsman gedurende het onderzoek dat door de Inspectiedienst wordt gevoerd,

De Inspectiedienst heeft echter ook de mogelijkheid iedere persoon die hij nuttig acht te contacteren. Zo kan de Inspectiedienst de functionaris voor gegevensbescherming bij uw organisatie of ieder ander personeelslid (informatica-manager enz.) uitdrukkelijk verzoeken om persoonlijk bepaalde specifieke vragen te beantwoorden.

Tot slot, in geval van een hoorzitting verwacht de Inspectiedienst van de ondervraagde persoon dat deze persoonlijk op de vragen antwoordt, ook indien hij zich door een advocaat wenst te laten bijstaan.

e. Kan ik vragen om te worden gehoord in het kader van een controle door de Inspectiedienst?

[4] De Inspectiedienst verwijst naar Beslissing ten gronde 32/2020 van 16 juni 2020 van de Geschillenkamer van de GBA, beschikbaar via de webpagina: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/publicaties/beslissingen

Tijdens de onderzoeksfase kunt u in principe niet eisen te worden gehoord, gezien de specifieke bevoegdheden die aan de Inspectiedienst zijn verleend.

In dit recht is echter uitdrukkelijk voorzien voor de Geschillenkamer, aangezien de wetgeving deze laatste de mogelijkheid biedt om de partijen te horen en, zo nodig, een hoorzitting te houden.

Bovendien kunt u de Inspectiedienst ook elk document toesturen dat u nodig acht voor uw verdediging.

f. Kan ik de inspecteur contacteren die belast is met het dossier?

Rekening houdend met het formele karakter van de procedure voor de Inspectiedienst, kan deze geen verzoek om overleg aanvaarden (met name telefonisch). De procedure voor de Inspectiedienst wordt immers over het algemeen schriftelijk gevoerd, met uitzondering van een bezoek ter plaatse of een hoorzitting die enkel op initiatief van de Inspectiedienst plaatsvindt.

g. Kan ik toegang krijgen tot de documenten van de klacht?

Aangezien het door de Inspectiedienst gevoerde onderzoek geheim is, is het in dit stadium niet mogelijk toegang te krijgen tot de in de klacht vervatte documenten.

Wanneer de inspecteur-generaal echter beslist het onderzoeksverslag aan de Geschillenkamer over te maken, kunt u onder bepaalde voorwaarden toegang krijgen tot het volledige of een gedeelte van het dossier.

4.2. Wat zijn mijn rechten en plichten als klager of gecontacteerde organisatie/persoon?

Als de Inspectiedienst u heeft gecontacteerd in het kader van een onderzoek met betrekking tot de inspectie van een andere persoon of een andere onderneming dan uzelf, hebt u als **gecontacteerde persoon** ook bepaalde rechten en plichten.

Afhankelijk van het feit of u al dan niet als klager wordt gecontacteerd, kunnen uw rechten en plichten enigszins verschillen.

a. Kan ik niet reageren op de Inspectiedienst?

De Inspectiedienst verwacht van u dat u als gecontacteerde persoon meewerkt en binnen de vastgestelde termijn een antwoord geeft op de gestelde vragen.

Indien uw gebrek aan medewerking een belemmering vormt voor het lopende onderzoek door de Inspectiedienst kunt u daarvoor trouwens in bepaalde omstandigheden een sanctie krijgen.

De Geschillenkamer was bijvoorbeeld van oordeel dat het niet reageren op een eerste bevel en het blijk geven van een reëel gebrek aan belangstelling voor de naleving van de AVG, een schending uitmaakte van het beginsel van samenwerking[5].

Indien u **als klager** beslist om geen antwoord te geven op de door de Inspectiedienst gestelde vragen, kan uw klacht bovendien worden geseponeerd wegens gebrek aan bezwaar.

b. Kan ik als klager contact opnemen met de Inspectiedienst?

U kunt als klager te allen tijde de Inspectiedienst schriftelijk contacteren (via e-mail of post).

Als uw vraag betrekking heeft op de stand van zaken van een lopend dossier, kan de Inspectiedienst u echter geen specifieke informatie meedelen over met name de inhoud van het dossier, een specifieke datum voor de afsluiting van het dossier of het eventuele gevolg dat aan de zaak wordt gegeven, gezien het vertrouwelijke karakter van het onderzoek.

Houd er echter rekening mee dat, afhankelijk van onder andere de medewerking van de betrokken partijen (waaronder u), hun aantal, de complexiteit van het dossier, de opeenvolgende verzoeken van de partijen, de kwaliteit van de verstrekte informatie en andere verzoeken om onderzoek bij de Inspectiedienst, de behandeling van uw dossier enige tijd in beslag kan nemen, zonder dat de Inspectiedienst vooraf kan bepalen hoe lang dit zal duren.

De Inspectiedienst zal zich inspannen om uw verzoek binnen een redelijke termijn te beantwoorden (die kan variëren van enkele dagen tot enkele weken, afhankelijk van de complexiteit van het verzoek). De Inspectiedienst raadt u aan om niet te vaak (bijvoorbeeld dagelijks) herinneringen te sturen.

Indien de Inspectiedienst vaststelt dat uw verzoeken buitensporig repetitief of kennelijk ongegrond zijn, kan zij besluiten niet meer op deze verzoeken te reageren of een redelijke vergoeding op basis van de administratieve kosten te vragen.

Tot slot, weet ook dat u zodra het onderzoek is afgerond, op de hoogte wordt gesteld van de afhandeling van uw dossier, hetzij door de Inspectiedienst zelf, hetzij door de Geschillenkamer.

c. Kan ik als klager vragen om anoniem te blijven?

In principe wordt uw identiteit (als klager) bekendgemaakt aan de andere partijen die betrokken zijn bij uw klacht.

[5] Zie voetnoot 2.

Bij het indienen van een klacht kunt u echter vragen om uw gegevens te maskeren. Deze optie is expliciet opgenomen in het formulier dat u hiervoor moet invullen en dat beschikbaar is op de website van de GBA:
https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/acties/klacht-indienen

Het niet-openbaar maken van uw identiteit wordt alleen gegarandeerd als het verzoek voldoende gemotiveerd is en als de anonimiteit de behandeling van uw klacht niet belemmert.

Toch zijn er situaties waarin de gevraagde anonimiteit een belemmering kan vormen voor de behandeling van uw klacht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer uw klacht de uitoefening van een recht betreft (bijv. recht van toegang, recht op verbetering, recht op wissing, recht van bezwaar, enz.) bij een verwerkingsverantwoordelijke; door uw identiteit (met inbegrip van uw contactgegevens) mee te delen aan de verwerkingsverantwoordelijke kan de Inspectiedienst dan vragen welke specifieke maatregelen de verwerkingsverantwoordelijke heeft genomen om de uitoefening van uw rechten te faciliteren.

Als uw anonimiteit de behandeling van uw klacht zou belemmeren of als uw verzoek niet voldoende is gemotiveerd, wordt u vervolgens verzocht te kiezen:

- ofwel de procedure voort te zetten en toestemming te geven om uw identiteit bekend te maken aan de partijen die bij de zaak betrokken zijn;
- ofwel uw klacht in te trekken.

Als de Inspectiedienst niet binnen een maand een reactie van u ontvangt, wordt de zaak geseponeerd.

Tot slot: hoewel de Inspectiedienst alles in het werk stelt om uw anonimiteit te waarborgen, is het in de praktijk mogelijk dat uw identiteit indirect wordt herkend.

d. Als mijn klacht aan de Inspectiedienst wordt doorgegeven, wordt er dan systematisch een onderzoek geopend?

Zoals hierboven (punt 2.3.) vermeld, kan een klacht op initiatief van de Geschillenkamer voor onderzoek aan de Inspectiedienst worden doorgegeven.

Dat uw klacht aan de Inspectiedienst wordt doorgegeven, betekent echter niet dat zij automatisch zal worden onderzocht.

Overeenkomstig het beginsel van evenredigheid van het onderzoek, is de reikwijdte van de onderzoekshandelingen die de Inspectiedienst verricht, namelijk niet hetzelfde voor alle aan hem doorgegeven klachten. Afhankelijk van de inhoud van de klacht en de door de klager verstrekte

bewijsstukken, beoordeelt de Inspectiedienst voor elk concreet geval welke onderzoekshandelingen relevant zijn.

In het kader van een klacht ontvangt de Inspectiedienst bewijsstukken zoals bijvoorbeeld geluidsbestanden, verklaringen, foto's of kopieën van e-mails (zie het kader hieronder). In principe zal de Inspectiedienst deze beschouwen als **louter indicatief** en de bewijskracht ervan onderzoeken, daarbij ook rekening houdend met de eventuele verklaring.
Dit onderzoek "à décharge" wordt dus gevoerd om de neutraliteit en de objectiviteit van het onderzoek te waarborgen.

Als het bewijsmateriaal ter ondersteuning van uw klacht bijvoorbeeld gemakkelijk kan worden betwist omdat het te oud is of uit een onscherpe foto of eenvoudige verklaring bestaat, zal de Inspectiedienst daar rekening mee houden bij het beoordelen of een diepgaander onderzoek nodig is.

Het gebruik van e-mails als bewijsmateriaal

E-mails worden soms als bewijsstukken bij de Inspectiedienst ingediend. Wanneer deze e-mails echter in een ander formaat worden meegedeeld (bijvoorbeeld PDF of Word), a fortiori zonder briefhoofd of datum, is hun bewijskracht twijfelachtig. De tegenpartij zou met name de echtheid ervan in twijfel kunnen trekken.

De Inspectiedienst zal in deze situatie vragen om een kopie van de afzonderlijke e-mails die in een bestand zijn opgeslagen (bijvoorbeeld in .msg-, .html-, of .txt-formaat) zonder dat er iets in het orgineel wordt geschreven of weggelaten.

e. Kan ik als klokkenluider een anonieme melding doen?

Als u aan de voorwaarden voldoet om de bescherming te genieten die klokkenluiders wordt geboden (zie punt 2.4 van dit Charter), kunt u in die hoedanigheid een anonieme melding doen.

Een melding wordt als anoniem beschouwd als de GBA en met name de Inspectiedienst uw identiteit niet kent. Het indienen van een anonieme melding staat los van de verplichting van de GBA om de identiteit van de indiener te beschermen en niet bekend te maken. In het laatste geval is de identiteit van de klokkenluider bekend bij de GBA, maar wordt deze in principe niet bekendgemaakt aan de betrokken partijen, in ieder geval niet tijdens de onderzoeksfase (dit is de geheimhoudingsplicht).

Hoewel de wet van 28 november 2022 een klokkenluider toestaat om een anonieme melding te doen, kan het voor de Inspectiedienst moeilijker zijn om deze te behandelen zonder u als klokkenluider extra bescherming te bieden. Hoewel de melding anoniem is, kan immers niet worden

uitgesloten dat uw identiteit indirect bekend wordt gemaakt, gezien de specifieke context van de zaak (bijvoorbeeld als gevolg van de mededeling of raadpleging van bepaalde documenten met betrekking tot het dossier). Deze indirecte bekendmaking van uw identiteit is des te moeilijker in te schatten door de Inspectiedienst als deze de identiteit niet kent van de persoon die moet worden beschermd.

Tot slot zijn er situaties waarin de gevraagde anonimiteit/geheimhoudingsplicht kan verhinderen dat uw melding wordt behandeld. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de melding betrekking heeft op de uitoefening van een recht (bijv. het recht van inzage, het recht op rectificatie, het recht op wissing, het recht van bezwaar, enz.) bij een verwerkingsverantwoordelijke. Dit kan ook het geval zijn als u, gezien de context van de zaak, bijvoorbeeld de enige werknemer bent of deel uitmaakt van een kleine organisatie; de geheimhouding van uw identiteit kan dan niet worden gegarandeerd. In dat geval en als u er bezwaar tegen hebt dat uw identiteit bekend wordt gemaakt, kan de Inspectiedienst de melding afsluiten zonder verdere actie te ondernemen.

5. De gevolgen van een onderzoek

Wanneer de inspecteur die met het dossier is belast en de inspecteur-generaal van mening zijn dat het onderzoek is afgerond, stellen zij een verslag op dat bij het dossier wordt gevoegd.

Het verslag bevat met name de beslissing van de inspecteur-generaal met betrekking tot het gevolg dat aan het onderzoek wordt gegeven.

5.1. Het inspectieverslag

Wanneer de inspecteur die is belast met het dossier en de inspecteur-generaal beslissen dat het onderzoek is afgerond, wordt een onderzoeksverslag opgesteld.

In de praktijk bevat het verslag de vaststellingen die de Inspectiedienst tijdens het onderzoek heeft gedaan. Dit kunnen vaststellingen zijn van schending of niet-schending van een specifieke wetgeving, of vaststellingen van juridische kwalificatie van de feiten. In voorkomend geval vermeldt het verslag ook de verzwarende of verzachtende omstandigheden en elk ander element dat de Inspectiedienst relevant acht.

5.2. Wat zijn de mogelijke gevolgen van een inspectieprocedure?

a. De overdracht van het dossier aan de voorzitter van de Geschillenkamer

Als het onderzoek eenmaal is afgerond, kan de inspecteur-generaal het dossier doorsturen naar de voorzitter van de Geschillenkamer, die het geschillenorgaan van de GBA is.

Dit orgaan is onafhankelijk en kan verschillende beslissingen nemen zoals het seponeren van de zaak, het doorsturen ervan naar het parket of het opleggen van administratieve maatregelen, waaronder boetes en bevelen.

b. De overdracht van het dossier aan het parket

De inspecteur-generaal kan ook beslissen het dossier door te sturen naar de procureur des Konings wanneer bepaalde feiten een strafbaar feit kunnen vormen.

c. De overdracht van het dossier aan een gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat

De inspecteur-generaal kan het dossier ook doorsturen naar een andere gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat.

Dit kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer tijdens het onderzoek geconstateerd wordt dat een andere gegevensbeschermingsautoriteit bevoegd is om de betrokken feiten te toetsen. In bepaalde omstandigheden zal het dossier overgedragen worden in het kader van de éénloketprocedure die bij de AVG is ingesteld.

d. De seponering van het dossier

De inspecteur-generaal kan ook beslissen een dossier te seponeren. Hij beschikt in dit opzicht over discretionaire bevoegdheden (zie arrest 2022/AR/1058 van 1 maart 2023 van het Marktenhof). Hij houdt tevens rekening met, maar is niet beperkt tot, de criteria voorzien in het Sepotbeleid van de Geschillenkamer. Deze seponering kan in verschillende situaties plaatsvinden, waaronder de volgende.

De Inspectiedienst kan bijvoorbeeld een dossier seponeren wanneer de klager beslist om niet te antwoorden op de vragen van de Inspectiedienst (zie punt 4.2.a. van dit Charter) terwijl die antwoorden zijn voor de Inspectiedienst immers nodig om de klacht te kunnen behandelen; als de klager tijdens het onderzoek zelf verklaart dat de klacht kan afgesloten worden (zonder dat de Inspectiedienst hiertoe verplicht is); of als blijkt (na aanvullend onderzoek of niet) dat de GBA niet bevoegd is.

Tot slot heeft de Inspectiedienst ook besloten om het seponeren van dossiers te gebruiken als een soort van strategisch instrument, enerzijds om de toenemende werklast als gevolg van klachten te beheersen en anderzijds om bepaalde zaken gerichter zelf te kunnen beheren door op eigen initiatief een onderzoek in te stellen.

In dit verband kan de Inspectiedienst een zaak seponeren als er tijdens de inspectiefase resultaten worden geboekt (bijvoorbeeld als het gecontroleerde bedrijf of de gecontroleerde persoon zich tijdens het onderzoek conformeren).

6. De beginselen van goed gedrag

6.1. Beginselen die van toepassing zijn op de inspecteurs

a. Naleven van het evenredigheids- en noodzakelijkheidsbeginsel

De inspecteur-generaal en de inspecteurs moeten het beginsel van evenredigheid en noodzakelijkheid respecteren. Concreet mogen onderzoeken niet verder gaan dan nodig is, rekening houdend met het dossier, maar kan de Inspectiedienst uit eigen beweging elementen onderzoeken die verder gaan dan het voorwerp van de klacht. Zo rechtvaardigt het bestaan van beperkte en kleine inbreuken op de AVG niet dat apparatuur van een verwerkingsverantwoordelijke in beslag wordt genomen, en kan een beweerde inbreuk op de AVG op zichzelf niet leiden tot het nemen van voorlopige maatregelen.

b. Zich professioneel, neutraal en beleefd gedragen

De inspecteur-generaal en de inspecteurs voeren hun onderzoeken op een professionele, neutrale en beleefde manier. Zij tonen de nodige eerbied voor de personen en/of organisaties die zij onderzoeken en eerbiedigen de toepasselijke wetgeving.

c. Met toewijding handelen

Hoewel de WOG geen specifieke termijnen bepaalt voor het afronden van inspectieonderzoeken wordt er zo snel en nauwkeurig mogelijk gewerkt. Uiteraard hangt de werking van de Inspectiedienst naast de complexiteit van de dossiers en eventuele prioriteiten (zoals vermeld in het Strategisch Plan van de GBA) mede af van de beschikbare middelen en van buitengewone externe omstandigheden (zoals vertraging en onmogelijkheid om onderzoek ter plaatse uit te voeren door de COVID-19- pandemie).

Ten slotte zal de Inspectiedienst zich inspannen om de aan haar gerichte verzoeken binnen een redelijke termijn te beantwoorden, die kan variëren van enkele dagen tot enkele weken, afhankelijk van de complexiteit van de ver , tenzij zij de verzoeken als buitensporig repetitief of kennelijk ongegrond beschouwt. In een dergelijke situatie kan de dienst besluiten om niet op de verzoeken te reageren of een redelijke vergoeding te vragen op basis van de administratieve kosten.

6.2. Gedrag dat tijdens het onderzoek van de respondenten wordt verwacht

a. Te goeder trouw antwoorden op de door de inspecteurs gestelde vragen en samenwerken met de inspecteurs

De medewerkingsplicht moet worden gerespecteerd. De Inspectiedienst verwacht dat de gestelde vragen tijdig, duidelijk en volledig worden beantwoord. Het geven van laattijdige, onduidelijke en/of onvolledige antwoorden kan door de Geschillenkamer als een inbreuk op de medewerkingsplicht worden beschouwd.

b. De gevraagde documenten en uitleg binnen een redelijke termijn verstrekken

De Inspectiedienst vermeldt bij zijn bevragingen steeds een duidelijke antwoordtermijn. Die antwoordtermijn moet worden nageleefd en wordt bepaald in functie van de complexiteit van het dossier en van het aantal vragen. Voor sommige vragen kan de antwoordtermijn korter zijn dan voor andere, bijvoorbeeld als het gaat over het opvragen van het register of van een privacybeleid. Deze documenten zouden in beginsel meteen moeten kunnen worden voorgelegd. Dit in tegenstelling tot inhoudelijke vragen, bijvoorbeeld over de beveiliging van een specifieke verwerking.

Indien een antwoordtermijn om een specifieke reden niet haalbaar is, kan vóór het verstrijken van de opgelegde antwoordtermijn aan de Inspectiedienst een gemotiveerd verzoek worden gericht om die antwoordtermijn te verlengen. De beslissing van de Inspectiedienst over een eventuele verlenging van de antwoordtermijn wordt zo snel mogelijk meegedeeld aan de aanvrager.

c. Een neutrale, professionele en beleefde houding aannemen tijdens de inspectie

De Inspectiedienst verwacht een neutrale, professionele en beleefde houding van de personen en/of organisaties die tijdens het onderzoek worden geraadpleegd, of het nu gaat om de klager of de persoon en/of organisatie die het voorwerp van het onderzoek uitmaakt.

Hoewel de Inspectiedienst ernaar streeft om binnen een redelijke termijn (die kan variëren van enkele dagen tot enkele weken, afhankelijk van de complexiteit van het verzoek) te reageren op verzoeken van de betrokken partijen, wordt deze partijen verzocht om niet te vaak (bijvoorbeeld dagelijks) herinneringen te sturen.

7. Toepasselijke wetgeving en nuttige links

Toepasselijke wetgeving:

- Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (met name artikel 8): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A12016P%2FTXT
- De AVG : https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02016R0679&from=NL
- De WOG (GBA wet): http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2017/12/03/2017031916/justel
- De WVG (Privacywet): http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2018/07/30/2018040581/justel
- Specifieke wetgeving, bijvoorbeeld de Camerawet: http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2007/03/21/2007000528/justel
- Het Reglement van Interne Orde van de GBA (RIO): https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/reglement-van-interne-orde-van-de-gegevensbeschermingsautoriteit.pdf
- De wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van klokkenluiders binnen een juridische entiteit in de private sector: https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2022/11/28/2022042980/justel
- Samenwerkingsprotocol tussen de Gegevensbeschermingsautoritiet en de federale Ombudsman inzake de behandeling van externe meldingen van inbreuken: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/samenwerkingsprotocol-inzake-de-behandeling-van-externe-meldingen-van-inbreuken.pdf
- Koninklijk besluit van 22 januari 2023 tot aanduiding van de Gegevensbeschermingsautoriteit als bevoegde autoriteit voor het ontvangen van meldingen van klokkenluiders binnen een juridische entiteit in de private sector: https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/2023/01/22/2023040158/justel

Nuttige websites:

- De GBA: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/
- Ik beslis (over de bescherming van de privacy voor jongeren): https://www.ikbeslis.be/
- Het Europees Comité voor gegevensbescherming: https://edpb.europa.eu/
- De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming: https://edps.europa.eu/
- De Europese Commissie – gegevensbescherming: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_nl